

# Orsovai Hírlap

TARSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.  
Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.  
Megjelenik minden esütörtökön.

Szerkesztő és laptulajdonos:  
**MIHALIK SANDOR.**

Előfizetési árak:  
Egész évre: 8 korona Negyed évre 2 korona.  
Fél évre: 4 „ „ Egyes szám 20 fillér.  
Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.  
Nyilttér soronként 30 fillér.

## Bucsu-szó.

Lapunk mai számával az Orsovai Hírlap bevégezte pályafutását.

Ezelőtt három évvel indult meg teljes lelkesedéssel, a jövőbe vetett reménnyel s azzal a magasztos misszióval, hogy hazánk eme legszélső pontján, három ország határán szószólója legyen minden olyan ügynek, ami a magyar nemzet, a magyar kultúra, a magyar közgazdaság fejlődését, előbbrehaladását és fensőbbségét előmozdítani, öregbíteni hivatva van. Úgy gondoltuk, hogy egy őrten létesítünk általa, mely éber szemmel vigyáz a magyarság érdekeire; egy szócsövet, melyen át sikerülni fog a lelkekbe oltani azt, hogy a magyarságnak, a nagyszámú tisztviselői karnak éppen úgy mint a polgárságnak a hivatásos munkakörön kívül még egyéb feladatai is vannak: egyébe tömörülve társadalmilag is előmozdítani hazánk ügyét, nemcsak szóval, hanem kitartó tettekkel is; egy teret akartunk nyujtani Orsova művelt közönségének, melyen a közjó érdekében kifejtessék eszméit, s az egészséges eszmecsere nyomán egészséges társadalmi mozgalmak és intézmények keletkezessenek.

Ez volt a célunk, semmi egyéb! Nem kerestünk versengést, kerültük a személyeskedést, az alattomos meggyanúsításokat. Nem telt kedvünk botrány

## TARCA.

### Életem.

Czimeket és rangot soha se kerestem, Mindkettőt a munka jutalmának vettem, S ha némelyek mégis becsülnek, tisztelnek Nem köszönöm másnak csak a jó Istennek.

Dicsőségnél többre becsültem egy álmot. A földnél többre az álmvilágot. S ha magamban olykor csendben álmodhattam,

E gyönyört kincseknél én többre tartottam.

Szelid volt a lelkem, sohse haragudtam, Ha valaki bántott, úgy megbocsátottam; Hogyha megbántottak, a lelkemben sirtam De bosszura magam én sohase birtam.

Másokat becsültem, másokat szerettem. S mert magamat soha semmibe se vettem Akik nem ismertek, úgy lehet lenéztek. Sokan kigunyoltak kevesen dicsértek.

Hogy a lelkem lángol, hogy a szívem érez, Szerencsétlenség közt ezer sebből vérez Néma fájdalommal a lelkem halódik: Oh, a világ ezzel bizony nem bajlódik!

Selányi K. György

hajhászásokban, kirohanásokban; nem is tettük. Kellő formában s kellő komolysággal azonban mindig fölemeltük szavunkat ott, ahol azt az ügy érdeke megkívánta. Ha valahol a magyarság érdekében némi mozgalmat észleltünk, siettünk a támogatására; a bátortalan batorítottuk, a kételkedőt meggyőzni iparkodtunk arról, hogy Orsován csak egy műveltségnek, egy törekvésnek van létjogosultsága: a magyarnak.

Vajjon sikerült-e célunkat elérni? Nem válaszolok rá. A választ másokra bízom.

Nekem csak egy válaszom van: *Én igyekeztem megfelelni kötelességemnek.* Önként vállaltam magamra e kötelességet, s a vele járó terhet viseltem három éven át örömmel, mert jutalom volt lelkemnek az a tudat, hogy hazámnak e mostoha vidékén, ahová a sors hulláma vetett, a magyar ügynek szolgálatot teszek. S nekem ez akkor is elég jutalom, ha az a szolgálat mások szemében egy atomnál nem nagyobb. És ennél a tudatnál nem volt egyéb jutalmam, mert nekem a lapból egy fillérnyi hasznom nem volt, sőt inkább anyagi áldozatot hoztam érte.

Es most — magamra hagyott erőmmel nem bírván tovább a harcot a közönnyel — leteszem a szerkesztői töllet. Köszönetet mondok a n. é. közönségnek, mely támogatásával velem együtt

## Válasz egy eljegyzési hirre.

Az „Orsovai Hírlap“ eredeti tárcája.

Kedves Barátom!

Megörültem a hirnek. Örömben mi telhetett tőlem, egy mese jutott hirtelen eszembe. Ime halljad:

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy kis kutya.

A kis kutya kiment a kert végébe ugatni. Ugat, ugat, egyszer csak észrevesz a kerítésen egy lyukat. Kikandikál rajta és úgy tűnődik magában:

— Miért ugatok én itt a kertben? Olyan tágas tér van odakint. Kimegyek bebarangolom a rónát, az erdőt és ugatok kényem-kedvem szerint és nem térek többé vissza.

Elhatározását követte a tett.

Kint volt a szabad mezőn és nagyon örült. A kóbor szellő szabadságról suttogott. A pázsit füve lágyabb volt a a kert gyeptágyainál. A vad virágok illata bódítób.

Megint csak eltűnődött:  
— Milyen bolond kis kutya voltam én. Csak a kertet ismertem és csak ott ugattam. Játszani, kergetőzni is alig mertem. Harapnom nem volt szabad.

A szabadságtól megittasulva, elhatározta:

— Harapni fogok!

kitartott, köszönetet munkatársaimnak akik fölismerve a lap magasztos misszióját, doigozataikkal fölkerestek.

— — — Vajha mentől előbb támadna egyén, aki nagyobb tehetséggel és szerencsésebb kézzel megvalósítaná mindazt, amit én akartam!

Mihalik Sándor.

## Iparfejlesztés és Orsova.

Ha van vidék és helység, mely megfelelő gyáriparra alkalmas, úgy Orsova az.

Nemzetközi vasuti fővonal mentén fekszik, közelünkben van az energia mai főforrása: a szénbányák, van víz bőven s van, — a mi szintén nagyon fontos, — megfelelő, alkalmas munkaerőnk.

Orsova lakosságát többnyire oly iparos osztály képezi, melynek csak a tavaszi, nyári és kora őszi hónapokban van keresete, míg ezeknek feleségei és leányai egész éven át kereset nélkül szükkölködnek és tisztán a háztartás teendőinek elvégzése veszi igénybe idejüket.

De nemcsak az intelligensebb, tehát finomabb munkára alkalmas női munkaerő állana bőven rendelkezésre, hanem férfi erő is.

Hiába a kisipar mesterséges támogatása, a nagyiparral a tőke előnyeivel, a czélszerűbb munkabeosztással

Ment, mendegélt, találkozott egy emberrel.

— Megharapom, szólt.

Neki ront, hogy kéjjel vágja kis fogait ez ember lábászarába.

— Kis kutya, harapni akarsz?

Kirántotta farkos botját, jót vágott a kis kutya hátára. Csak úgy nyekkent bele a dereka.

Kis kutyától mi telhetett, elszaladt és eltűnődött:

— Nem harapok többé embert.

Ment, mendegélt, találkozott egy másik kutyával. Lompos volt a farka, bozontos a szőre, fogait félelmetesen viszorította.

Kis kutya, bátor kutyus. Neki támad, hogy harapjon.

Vesztére tette.

A megtámadott kutya nyakon ragadta, megtépázta és elhajította magától. Mikor talpra állott, eltűnődött:

— Nem harapok többé kutyát!

Késő este lett. Erdőhöz ért. Sötét volt és félelmetes.

Lefeküdt az erdőszélen egy bokor aljába és eltűnődött:

— Hol fogok én vacsorálni?

Otthon bizonyára édes tej és ropogós csontocskák várják. O pedig itt van az erdőszélen, bokor alján. Megverve, megtépázva — éhesen.

Elfáradva, elgyötörve — elaludt.

nem képes a versenyt felvenni, úgy hogy igen sok kis iparos élete valóságos tengődés, küzdelem a megélhetésért, a nélkülözéssel, sokszor a nyomorral.

Látható ez, ha egy-egy szerény hivataloszolga, vagy más ily állás jön üresedésbe. Tömegesen jelentkeznek, valóságos küzdelem folyik betöltéséért, a mi kétségtelen jele, hogy a kisipar igen sok ága nem nyújtja üzőinek már a legszerényebb megélhetést sem. Ezek a kis iparosok is bizonyára szívesen lemondának nyomoruságos önmállóságukról, ha biztos és állandó keresetre tehetnének szert.

Volna tehát munkaerő is bőven, csak vállalkozó nincsen, aki itt megtelepedjék.

A kormány száz milliókat áldoz most a magyar ipar fejlesztésére és ennek nyomán bizonyára befolyást gyakorol arra is, hogy az államilag se gélyezett vállalatok létesüljenek. Ha tehát azt akarjuk, hogy a különböző új iparvállalatok elosztásánál mi is figyelembe jöjjünk, úgy most kell mozognunk, míg nem késő.

A multban is az volt a hibánk, hogy vagy megfelelő gazdasági erő hiányában kivihetetlen tervekkel foglalkoztunk, vagy pedig későn mozogtunk. Főgymnasium, kaszárnya törvényszék megszerzése stb. halva született gyermekek. Arra pedig, hogy az al-dunai vasut Orsováról induljon ki, nem gondolunk, vagy akkor midőn már későn lesz.

Ha azt akarjuk, hogy Orsován iparvállalatok létesüljenek, most kell lépéseket tennünk, hogy a kormány és a kereskedelmi minisztérium figyelmét e város minden tekintetben alkalmas viszonyaira felhívjuk.

Orsova vidékét a természet üdülő helynek is teremtette s meg vagyunk róla győződve, hogy a gazdasági fellendülés nyomán terjedő közvagyonosodás esetén e községnek mint nyaraló és üdülő telepnek igen szép jövője van, különösen ha erdőcskéjét nem irtják ki, mint az most folyamatban van.

Nyaraló és üdülő-telep nem igen fér össze füstölő gyárkéményekkel, de hisz a vasut felé oly nagy térrel rendelkezünk

Almában otthon volt.

Kergette a kis kakast az udvaron. Heverészett a puha gyepágyon és hallgatta a méh döngicselését.

Hirtelen fölébredt.

Komor felhők borították az eget. Villámlott és dörgött. A zápor patakokban omlott alá.

Szegény kis kutya.

Neki vágott az ország útjának, hogy emberek közé érjen.

Szerencséje nem hagyta el. Messziről látott egy kertet, a kert körül kerítést a kerítésen lyukat.

A mint odaért eltűnődött:

— Hátha bebujnék?

Megpróbálta. Bebujt.

Csodák-csodája.

A kert olyan ismerős. A gyepágyak szintén. A virágok körül méhek döngicsélnek. Kis kakas szól a kerítésen.

A ház felől ismerős hang:

— Kis kutya, kis kutya hol vagy?

A hívó szóra félénken előbujt.

Megőrültek a kis kutyának. Megmosdatták, megettették, meg is cirógatták. Mikor rendben volt a bundikája, meg a gyomra, eltűnődött:

hogy a közel jövőben okvetlenül léte-sülő gyári és egyéb nagyobb ipartelepek az üdülő és nyaraló hely alkalmas voltát tönkre nem tennék.

Népességünk összes rétegei között ez idő szerint a kézműiparosok vannak a legsanyarubb helyzetben. Ezeknek kell tehát első sorban segíteni, ami két uton lehetséges. Vagy szövetkezetek mielőbbi és tényleges létesítése által, vagy oly gyári és ipari vállalatok megszerzése útján, melyekben mint munkások állandó és tisztességes keresetre és megélhetésre tehetnek szert.

Akár az egyik, akár a másik utat válasszuk, itt a legfőbb ideje, hogy az ábrándos tervezetek terét elhagyva, mozogjunk, mert régi és igaz közmondás, hogy a szemérmes koldusnak üres marad a tarisznyája.

### Újévi üdvözetek megváltása.

Mult számunkban említettük, hogy mozgalom indult meg városunkban az újévi üdvözetek megváltása érdekében. A mult számunkban közölt kimutatás óta újabb újévi üdvözetli megváltások érkeztek, úgy hogy a lista most így hangzik:

Gáspárdy Aladár 5 Kor., Kund Aladár 5 Kor., Mihalik Sándor 5 Kor., Schwartz Tivadar dr. 5 Kor., Szwboda József 6 Kor., Teszák Gyula 5 Kor., Weissl Ödön 4 Kor. és Würsching Frigyes 3 Kor.

Nevezettek mindnyájan a Magyar Ház javára váltották meg az újévi gratulációt, melynek alapja eszerint 38 koronával gyarapodott. A netalán még beérkező megváltásokat a másik két helyi lapban fogjuk nyugtázni.

### Színészet.

Kedden mutatkozott be Kunhegyi Miklós új színtársulata Verő György operettjében a „Leánykában“. A darab a melyet különben tavaly is láttunk, nem valami szerencsés, de mégis jó volt arra, hogy a társulat egy pár jeles tagját megismerjük. Általánosságban bizonyos, hogy Kunhegyi beváltotta tavalyi ígéretét, hogy csak jó társulattal jön vissza Orsovára, úgy hogy most igazán

— Milyen bolondos kis kutya voltam én. Nem akartam heverészni a puha gyepágyon, hallgatni a döngicsélő méhet, kergetni a kis kakast.

Elhatározta, hogy most már nem búvik ki a kerítésen.

De történt még más is.

Valaki fényes, kisszemű láncott hozott és így szólt:

— Most már az enyém lesz kis kutya. Hogy el ne kóborolj, láncra kötlek és velem fogsz járni.

A kis kutya pedig örült és hűséges kis kutyája lett Valakinek és nem vágyott kóbor szellő, zöld pázsit, vad virágok után.

Harapni sem akart többé.

\*

Eddig a mese.

Kivánom Neked és Valakinek, hogy a mese-mese, a tanulság-valóság legyen.

A láncocska nyakadon van, tehát:

— Légy boldog kis kutya!

— Légy boldog Valaki, a kis kutyával.

Igaz barátod:

Tibi.

a legnagyobb pártolásra érdemes. A címszerepben K. Molnár Bella bájos megjelenésével és finom előadásával teljesen meghódította a szép számban megjelent közönséget. Új volt Ludmilla szerepében Asbóth Lili, a társulat fiatal és csinos komikája, ki discret játékával kellemes énekével és gracieuse táncával nyílt színen is zajos tapsokra ragadta a közönséget. Táncduettjét Stollal meg is kellett ismételnie. Kisebb szerepekben Adamek Irma, Abonyi Teréz, Stoll, Kmetty jók voltak. Dányi Thököly szerepében szép tenorját ragyogtatta.

Szerdán „Leszámolás“ népszínmű ment gyér közönség előtt. Ez az előadás is színvonalon állott. A főszerepekben Adamek Irma, Asbóth Lili a kit két ízben nyílt színen is megtapsoltak, Abonyi Teréz, Dányi Kmetty, Stoll jók voltak. Kiss Arpád a társulat közkedvelt titkára Igaz György szerepében egyszerű és férfias alakításával kimagaslott. Úgy nyílt színen, mint a felvonások végén zajosan tapsolták.

Csütörtökön igazi ünnepnapja volt a színháznak. Henri Bernstein teljesen modern darabját a „Baccarat“ adták igen jó előadásban. A darab maga a fiatal francia írói nemzedék legtehetségesebbjének egyik legjobb munkája. A főszerepet Chasseroyt Kiss Arpád játszotta a szerző intencióját teljesen megértve. Az ultramodern férfit úgy elegáns megjelenésével mint stylszerű fényes intelligenciára és tehetségre valló játékkal úgy megérezkítette, hogy a közönséget valósággal lebilincselte. Hatása és sikere nagy volt. Meg vagyunk róla győződve, hogy ezt a fiatal művészt nemsokára nagy színháznál fogjuk látni. Méltó volt hozzá partnere Sándor Julia, a kit ma láttunk először. Egyszerű természetes a beszéde, igazi drámai erő van a kitöréseiben. Nehéz szerepét oly természetes hűséggel adta, hogy a legkényesebb igényesebb igényeket is kielégítette. Mindenki elragadtatással nyilatkozott játékáról. Toilettejei is igen szépek voltak. A többi szereplők Kmetty, Liphay, is jól illeszkedtek be az előadás stílusába. Rendezés jó volt.

Pénteken a Legvitézebb huszár, szombaton Koldusgróf és vasárnap Flórika szerelme kerül színre.

### HIREK.

**Lapunk mai száma a kettős ünnep miatt a rendes csütörtök helyett pénteken jelent meg.**

**Áthelyezés.** A csanádegyházmegyei róm.-kath. püspök Rech K. Géza orsovai segédlelkészét Temesvár-Gyár városba hasonló minőségben áthelyezte. Épen két esztendeje, hogy Rech káplán Orsován, mint első állomáshelyén első miséjét mondotta. Ma nincs ember városunkban, ki őt ne tisztelné, — nincs barátja, ki nem szeretné, — s nincs tanítványa, ki ne bálványozná. Ez az általános népszerűsége eklatáns bizonyítéka kiváló tulajdonságainak. Őszintén kívánjuk a távozonak, hogy előléptetésnek tekinthető újabb állomáshelyén maradjon meg olyannak, aminőnek itt megismertük. Isten vele!

**Községi aljegyző választás.** F. hó 22-én az orsovai községi képviselő testület Györfly Dezső szolgabíró elnöklétével aljegyzőt választott. Kandidálva

voltak: Keller Miklós orsovai aljegyző helyettes, Maurer János újverbázi okl. jegyző és Turku Pompéliusz szakuli okl. jegyző. A képviselő testület egyhangilag Keller Miklóst választotta meg aljegyzőnek, a kít Freyler Ignác községi bíró szép beszéd kíséretében nyomban hivatalába iktatott. Amidőn Keller Miklósnak őszintén gratulálunk megválasztásához, reméljük hogy ezentúl is a község és lakóai érdekét fogja szem előtt tartani működésében.

**Szylveszter estély.** Az Orsovai Férfitársaság hétfőn este az „Arany Szarvas“ vendéglőben hagyományos szokása szerint Szylveszter estélyt rendez. Kezdeté este fél 9 órakor. Az est programja több magyar és német karéneket s egy német vígjátékot tartalmaz, címe: „Die Gouvernante“. Felhívjuk reá olvasóink figyelmét.

**Kereskedő ifjak mozgalma.** Az orsovai kereskedő ifjuság együletének tagjai mozgalmat indítottak, hogy a záróra valamint a vasárnapi munkaszünet kérdését a főnökökkel egyetértőleg rendezzék. A tárgyalások folyamatban vannak s remélhető, hogy az ügyet mindkét fél érdekeinek csorbítása nélkül rendezik. Ugyanezt a kérdést Karánsebesen a következőképen rendezték: Márczius 16-ától Október 15-éig bezárólag az üzletek reggel 6 órától este 8 óráig vannak nyitva. Október 16-ától kezdve márczius 15-éig pedig reggeli fél 7-től esti fél 8 óráig. A róm. kath. és görög keleti karácsony ünnepek első napján az üzletek egész napon zárva maradnak, míg a husvét és pünkösöd ünnepeken az első napon az üzletek 10 órakor délelőtt bezárandók. A második ünnep napon a záróra déli 12 órára határozottatott. Vasárnapokon pedig az összes üzletek délelőtt 10 órakor csuknak. Ezenkívül üzleti leltározás alkalmával a munkálatok zárt ajtók mellett a jelzett időpontokon túl is folytathatók. Érdeklődéssel várjuk most az orsovai főnökök és kereskedő ifjak közös határozatait.

**Táncmulatság.** A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegyletének orsovai fiókja 1907. év január hó 5-én az „Arany Szarvas“ szálloda termében Gruber Jenő m. kir. hajózási főfelügyelő védnöksége alatt zártkörű táncvizsgát rendez, a melyre a meghívók már szétküldtek. A tiszta jövedelmet a választmányi külön alap a megszorult tagok

segélyezésére fordítja. Az eddigi előkészületek után itélve ezen mulatság igen sikerültnek ígérkezik. Akik meghívót tévedésből még nem kaptak volna, sziveskedjenek Schnur Vilmos együleti pénztárosnál az „Arany Szarvas“ szállóban jelentkezni.

**Vasárnapi munkaszünet részbeni megszüntetése.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter 83963. számú intézkedésével megengedte, miszerint az e hó 23. és 30-ára eső két vasárnapon az ipari és kereskedelmi árusítás illetőleg adásvevés, déli 12 óráig végezhető legyen.

**Orsova népesedése.** Lapunk zártaig városunk 1906. évi népesedési mozgalmáról a következő statisztikai adatokat kaptuk: Születési eset bejelentetett 124, haláleset ellenben 122. A m. kir. anyakönyvvezető által kötött házasságok száma 59. Ezen statisztikai adatok szerint Orsován majdnem annyian halnak meg mint a mennyien születnek, ami a népesedési emelkedésnek nagyon csekély jele.

**Lopás.** Branku Traila valeabolvásncai lakós e hó 20-án atyjától 120 korona értékű ruhaneműt ellopott. A lopott tárgyak megkerültek. Tettest a kir. ügyészségnél feljelentették.

**Kérjük t. előfizetőinket, kik a lap előfizetésével még hátralékban vannak, azt minél előbb kiadóhivatalunkhoz sziveskedjenek beküldeni.**

4803 sz. 1906.

## Árverési hirdetemény.

A lugosi m. kir. pénzügyigazgatóságnak f. évi november hó 30-án kelt 76605 sz. rendeletével, az orsovai m. kir. fővámhivatal skellai raktárába beraktározott 55 drb. 900 kgr. sulyu ocska vaseső nyilvános árverése rendeltetett el. Erről az árverezni szándékozók azzal értesítettnek, hogy ezen árú alulirott hivatal skellai raktárában f. évi december hó 29-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. Az árú a fővámhival skellai kirendeltségénél, a hivasalos órák alatt megtekinthető.

Orsova 1906. évi december hó 14.

M. kir fővámhivatal.

## Meghívó.

Az orsovai kereskedő ifjak egylete 1907. évi január hó 6-án délután 3 órakor tartja meg a „Budapest“ szálló helyiségében

## XXIII. évi rendes közgyűlését,

melyre a tag Urak ezennel tisztelettel meghívattak.

Orsova, 1906. évi december hó 20-án.

Nachtnebel András s. k.  
titkár.

Roth Lajos s. k.  
elnök.

### T A R G Y S O R O Z A T:

1. A gyűlés megnyitása az elnök által.
2. A titkár évi jelentése.
3. A pénztárnok beszámolója.
4. A tisztviselők valamint a választmányi tagok megválasztása.
5. Indítványok tétele.

11 §. Indítványok a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal írásbelileg nyújtandók be az elnökséghez.

# Handl József

ORSOVA

KÖNYVNYOMDÁJA, PAPIR-, IRÓ- ÉS RAJZSZER  
KERESKEDÉSE AJÁNlja MINDENNEMŰ NYOM-  
TATVÁNYAIT ÉS TANSZER FELSZERELÉSEIT.



# Reutter Miklós

a közeledő ünnepek alkalmával ajánlja a nagyérdemű vevőközönségnek dúsán felszerelt áruraktárát a következő czikkeben úgy mint: Legszebb karácsonyi és újévi ajándékok porcellán és üvegárukban, valamint különféle alaku szép kivitelű lámpákat jutányos árak mellett. Ajánlja továbbá nagy csemege, bor, rúm és likőr raktárát. Naponta friss csemegék és különlegességek úgy mint: sódar, felvágott, bel- és külföldi sajtok, teavaj, teasütemény, szalonna és füstölt valamint egyéb halkonzerveket.

Kossuth rumnak ninesen párja,  
Magyar issza, magyar gyártja.